

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027551 21 Uvp
Banjaluka, 20.07.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Maje Savić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštvo RS., Sjedište zamjenika u B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 24.08.2020. godine, tužene Uprave..., u predmetu izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027551 20 U od 18.10.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.07.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta (u uvodu presude pogrešno naveden datum 24.08.2021. godine), kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Uprave ..., Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, Područne jedinice P. (u daljem tekstu: Komisija) broj od 24.03.2020. godine. Tim prvostepenim rješenjem (tačkom 1. dispozitiva) utvrđuje se sadržaj nepokretnosti u privremenom listu nepokretnosti broj 51 k.o. Š. I., koje se sastoje od zemljišta označenog brojevima katastarskih parcela k.č. broj 8/3, k.č. broj 9/1 i k.č. broj 745/1; (tačkom 2. dispozitiva) na nepokretnostima iz tačke 1. dispozitiva se utvrđuje pravo svojine u korist G. I. iz Š. sa 1/1 dijela; (tačkom 3. dispozitiva) se utvrđuje da se na nepokretnostima iz tačke 1. dispozitiva, na parceli označenoj kao k.č. broj 745/1, na osnovu rješenja Osnovnog suda u Prnjavoru broj 78 0 O 010384 11 O od 05.12.2011. godine, upisuje zabilježba doživotnog prava uživanja i korišćenja u korist M. I. rođ. G. kćeri B. iz Š.; (tačkom 4. dispozitiva) konstatovano je da će se u katastar nepokretnosti k.o. Š. I. izvršiti upis podataka o nepokretnostima i nosiocu prava na nepokretnostima kako je navedeno u tačkama 1. do 3. dispozitiva; a (tačkom 5. dispozitiva) je određeno da privremeni list nepokretnosti broj 51 k.o. Š. I. čini sastavni dio tog rješenja.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je tužena postupila zakonito kada je osporenim aktom ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 24.03.2020. godine, jer je za svoju odluku dala valjane, na zakonu zasnovane razloge. Sud je iznio istorijat ovog upravnog postupka koji je proveden u skladu sa odredbama člana 73. do 85. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), zaključujući da ih je Komisija pravilno primijenila kada

je rješenjem donesenim pozivom na odredbu člana 86. tog zakona, na nepokretnostima koje su predmet izlaganja upisanim u privremeni list nepokretnosti broj 51 k.o. Š. I., utvrdila pravo svojine u korist G. I. sa 1/1 dijela, koje lice je upisano kao nosilac prava u katastarskom operatu i u zemljišnoj knjizi u pretežnom dijelu, o čemu u spisu postoje dokazi, uključujući nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke koji je izvršio identifikaciju nepokretnosti po starom i novom premjeru, na koju identifikaciju stranke nisu imale primjedbi. Konačno, sud je citirao odredbu člana 87. stav 1. i 2. Zakona o premjeru i katastru koja propisuje da se protiv rješenja komisije iz člana 86. ovog zakona može izjaviti žalba kojom se rješenje može pobijati samo u pogledu utvrđenih podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta (koji ovdje nisu sporni), te da se u pogledu utvrđivanja prava na nepokretnostima može u roku od 30 dana od dana prijema rješenja pokrenuti postupak pred nadležnim sudom, kako je to propisano stavom 3. iste zakonske odredbe. Zaključeno je da je kod ovakvog stanja stvari i okolnosti da je tužilac žalbom pobijao samo utvrđena prava na nepokretnostima u korist fizičkog lica, i to na k.č. broj 8/3 k.o. Š. I., pravilno bilo žalbu odbaciti kao nedopuštenu, a ne odbiti, ali da to konačno ne utiče na zakonitost osporenog akta, jer su pravne posljedice odbacivanja i odbijanja žalbe u ovom slučaju za tužioca identične.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac osporava zakonitost iste zbog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira zaključke prvostepenog organa vezane za utvrđivanje prava na nepokretnostima koje su bile predmet izlaganja u korist G. I., te ističe da predmetno rješenje od 24.03.2020. godine nije zasnovano na zakonu, zbog čega je opreza radi protiv istog u ovom dijelu pokrenuo spor pred nadležnim sudom. Ostaje kod navoda iz žalbe da se na nepokretnosti označenoj kao k.č. br. 8/3 nije moglo utvrditi pravo svojine u korist pomenutog fizičkog lica, jer istoj dijelom po starom premjeru odgovara k.č. br. 2/1 koja je u zk.ul. br. 200 k.o. Š. I. upisana kao državna svojina opštenarodna imovina, zbog čega je tužilac tražio da se postupak upotpuni na način da se utvrdi osnov i način upisa G. I. u katastarskom operatu na ovoj nepokretnosti, što Komisija nije uradila, već je zaključila da u konkretnom slučaju treba posmatrati stvarno stanje i jače dokaze, što za ovo zemljište jeste upis u katastarskom operatu jer isti odgovara stvarnom stanju, obzirom da je G. I. u mirnom posjedu nepokretnosti, a osnov upisa je nasljeđivanje. Smatra da je Komisija na ovoj nepokretnosti morala upisati pravo svojine u korist R. S., a potom inicirati postupak raspravljanja svojine po osnovu uzurpacije ove parcele, o čemu bi se rješavalo u odvojenom upravnom postupku. Dodaje da se Komisija nije izjasnila po kom osnovu je G. I. upisan u katastarskom operatu kao nosilac prava, jer se o tome nije izjasnio geodetski vješetak, pa se iz obrazloženja rješenja od 24.03.2020. godine ne vidi šta je navelo prvostepeni organ da utvrdi da je G. I. vjerovatniji vlasnik. Obzirom da je sud odbio tužbu, a da se očigledno nije upustio u navode iste, predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tužena u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog rješenja, konačno predlažući da se zahtjev odbije.

Zainteresovano lice, G. I., nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 24.08.2020. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno sud zaključuje da tužilac žalbom nije pobijao podatke premjera i katastarskog klasiranja zemljišta koji ovdje nisu sporni, već se bavio i bavi isključivo utvrđenim pravima na nepokretnostima u korist fizičkog lica, a što može pobijati samo u okviru parničnog postupka kod nadležnog suda koji mu stoji na raspolaganju ako smatra da nije bilo osnova za ovakvo odlučivanje, kako to propisuje odredba člana 87. Zakona o premjeru i katastru, koja je na pravnoj snazi i kao takva obavezuje organe i sud.

Tužilac neosnovano ističe da prvostepeni organ nije obrazložio svoju odluku u vezi sa utvrđenim pravom svojine u korist fizičkog lica, jer je ta tvrdnja suprotna ispravama spisa, pri čemu treba podsjetiti na to da je postupak izlaganja regulisan odredbama člana 71. do 89. Zakona o premjeru i katastru, a u okviru koga se prava na nepokretnostima utvrđuju na način propisan odredbom člana 84. tog zakona. Odredba člana 84. stav 1. Zakona o premjeru i katastru propisuje da se utvrđivanje prava na nepokretnostima vrši na osnovu: a) stanja upisanog u zemljišnoj knjizi ako se ustanovi da taj upis odgovara stvarnom stanju, b) pravosnažnih odluka nadležnih organa i sudova, zaključenih ugovora i drugih isprava koje su osnov za upis prava na nepokretnostima i v) podataka iz katastarskog operata koji odgovaraju stvarnom stanju, dok stav 3. iste odredbe propisuje da ako ne postoje dokazi o pravu na nepokretnostima iz stava 1. tačke a) do v) ovog člana, da se upis prava na nepokretnostima može odrediti na osnovu drugih sprovedenih dokaza (saslušanje svjedoka, posljednje stanje posjeda, izjave stranaka i drugih sličnih dokaza), a pravilnim tumačenjem ove odredbe je jasno da upis u katastarskom operatu, pa i sam posljednji posjed na nepokretnostima, u postupku izlaganja, ima primat u odnosu na upis u zemljišno-knjižnoj evidenciji, kada se ustanovi da isti ne odgovara stvarnom stanju, kao u ovom slučaju u pogledu k.č. broj 8/3 k.o. Š. I..

Netačan je navod tužioca da se Komisija nije izjasnila na temelju čega je G. I. upisan kao nosilac prava u katastarskom operatu na nepokretnosti onačenoj kao k.č. broj 8/3, jer je u obrazloženju prvostepenog rješenja od 24.03.2020. godine jasno navedeno da je isti stekao pravo posjeda na svim nepokretnostima upisanim u pl. br. 51 k.o. Š. I., odnosno u zk.ul. br. 229 k.o. Š. I., na osnovu pravosnažnog rješenja o nasljeđivanju Osnovnog suda u Prnjavoru broj 78 0 O 010384 11 O od 05.12.2011. godine, koje je provedeno u pomenutim do sada važećim evidencijama.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijana presuda nije zahvaćena povredama iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Maja Savić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpstrukovljiva je
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić